N°. 2. A°. 1848.
Dingsdag, 4 Januarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 31 *December* 1847.

Bij Gouvernements resolutie van den 29sten dezer maand No. 1780, zijn aan DANIEL MENS, zich gewoonlijk noemende DANIEL JUSTUS MENS, verleend *Brieven van Venia Ætatis in Communi Forma.*

De Gouvernements Secretaris a. i.,
(26906) J. Æ. LISMAN.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 31 *December* 1847.

(26905) Alzoo de Administrateuren der Plantagie *Goosen*, zich aan het Gouvernement hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavenkinderen *Adolf* en *Nicolaas*, tegen ruiling voor eenen anderen Slaaf, van den naam van dat Effect af op dien van SAMUEL SOESMAN voor den *vrijdom* over te doen schrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements Secretarie te doen.

De Gouvernements Secretaris a. i.,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 31 *December* 1847.

Alzoo J. F. VAN AMSON qq, den Boedel van wijlen J. MERLAN, zich bij rekweste heeft gewend, om voor de Slaven *Charles* en *Adriaan*, toebehoorende opgemelden Boedel, *Brieven van Manumissie* te erlangen.

Zoo worden al degenen welke vermeenen mogten, redenen van oppositie daartegen te hebben, opgeroepen, om, van hun vermeend regt of pretentie, binnen den tijd van *drie* weken ter Gouvernements Secretarie aanteekening te doen.

De Gouvernements Secretaris a. i.,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 31 *December* 1847.

Van wege Zijne Excellentie den Heere Gouverneur dezer Kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daartoe gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden aan de navolgende Slaven, als:

1°. Aan het Slavenkind *Albertina*, toebehoord hebbende aan M. D. JESSURUN.

2°. Aan de Slaven *Cornelia*, *Jansje*, *Caro*, *Marius*, *Johanna* en *George*, toebehoord hebbende, aan M. C. SCHRöDER, voor den vrijdom.

3°. Aan den Slaaf *Heintje*, toebehoord hebbende aan J. G. MEURS, voor den vrijdom.

4°. Aan den Slaaf *Soliman*, toebehoord hebbende aan H. L. MATILLE, voor den vrijdom.

5°. Aan de Slaven *Johanna*, *Jacobus*, en *Johannes* of *Adriaan*, afkomstig van den Boedel C. J. SHERIDAN.

6°. Aan de Slaven *Annaatje*, *Mietje*, *Willem*, *Anna* en *Paulina Petronella*, afkomstig van den Boedel van wijlen M. van MACHIELSE.

7°. Aan de Slavin *Christina*, afkomstig van den Boedel B. van COUDERC. — En

8°. Aan de Slaven *Constantia* en *Johannes*, afkomstig van wijlen G. WILDEBOER;

en dat gemelde gemanumitteerden voortaan de namen zullen voeren, van:

1°. ALBERTINA HELENA JESSURUN.
2°. MARIA CORNELIA SCHRöDER.
JANSJE LOUISA SCHRöDER.
CAROLINA MAGDALENA SCHRöDER.
HENDRIK MARIUS SCHRöDER.
JOHANNA ELISABETH SCHRöDER.
GEORGE LODEWIJK SCHRöDER.
3°. AUGUST HENDRIK MERS.
4°. SOLIMAN BOUWER.
5°. JOHANNA LUXWOLD.
JACOBUS LUXWOLD.
FRANCISCUS ADRIANUS LUXWOLD.
6°. ANNAATJE CHRISTINA WESTERVELDE.
CORNELIA JACOBA MIETJE WESTERVELDE.
JOHANNIS WILHELMUS WESTERVELDE.
JOHANNA GIJSBERTA WESTERVELDE.
PAULINA PETRONELLA WESTERVELDE.
7°. CHRISTINA AMALIA ROTS; En
8°. CONSTANTIA MAGDALENA ZUID.
JOHANNIS ZUID.

De Gouvernements Secretaris a. i.,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements Secretarie.

POST-KANTOOR.

Zr. Ms. Brik *SNELHEID* Kommandant EEG, op den 5den Januarij e. k. naar *St. Eustatius* en *St. Martin*, zullende vertrekken, zoo wordt zulks bij deze ter kennis van belanghebbenden gebragt, met informatie tevens, dat de voor die plaatsen bestemde Brieven-Pakketten *op den 4den te voren*, des middags ten 12 ure, zullen worden gesloten.

Paramaribo, den 31 *December* 1847.

De Ambtenaar belast met de Posterij,
J. S. BURNE.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 1 *Januarij* 1848.

De Ambtenaar belast met de Posterij, brengt bij deze ter kennis van het publiek, de onderstaande lijst van onafgehaalde en sedert eenen geruimen tijd ten Postkantore alhier berustende Brieven, met uitnoodiging aan ieder der belanghebbenden, om dezelven tegen betaling van de daarop verschuldigde port aldaar te komen afhalen; — zullende de op den 1sten April e. k. *niet* afgehaalde Brieven, naar de Respective Postkantoren in het Moederland worden terug gezonden.

PARTICULIEREN.

Gebroeders ARENS,
J. H. ARENTZEN,
G. G. AMBROSINI,
J. A. BAKHUIJS,
Dr BANADAXTA,
R. BANNISTER,
J. BARENDS,
A. P. BERNARDUS,
P BIDDEL,
S E BOWEN,
W E van BRANDON,
J. G. BRANDS,
M E BROUWER,
M G BROWER.
BUHRBANCK,
H. de BIJ,
M. CHAPMAN,
M CHATMAN,
de CLERCQ,
J. COOSBIE,
A. COROSKI,
P. de BUS,
de BUS en FUCHS,
DUIJCKINCK,
M. DRIRE,
C. ELDER.
C. A L. ELLIS,
B. C. van der ENDEN,
ENGELBERTS,
J. F. FAVEREIJ,
A. FERRIER,
C. FISCHER,
S. F FLU en J. F. FAVEREIJ,
T. J. J FOCKING,
CARLO FOSSATI,
A. S FREDERICHSEN,
N. FREDERICHSEN,
W. de FRIDERICI.
G. FRITSCH,
E. van FUCHS,
GALLEZ,
van GELDER & Co.,
C. GERBER,
G. F. GORDON,
L. GONANG,
A de GRAFF en S M de GRAFF,
J. J. B. HEEMSKERK,
H. J HELMCKE,
J. van der HILST,
F. A. HOEFKENS,
GEORGE JACKSON,
M. JANSSEN,
C C. JANSSEN & Co.
JEROME,
J. H JUNGLING,
J. KEEN,
H. A KLOEK,
J. KLOPMAN
KLOPPENBURG,
KOENRAAD,
G. H. KRAMER,
A. F KRUGER,
J. LOGEMAN,
J. LONDT,
de LEEUW,
M. LODREGO,
C R LOPEZ,
P. J. van LOTTOM,
T. M. LOTZE,
A. LUS,
J. S. LUTGERT,
J. M MAGUALHOENS,
DOS SANTOS MALHEIROS,
J. A. MARKOE,
M van D. MENDES,
P MEQUETTE,
J F. MEIJER FCZ.
E. MILLER,
M. MINTOS,
M. MONSANTO,
A. MULLER,
N. MULLER Az.,
J. L. MULLER,
D. OTTERBEIN,
E OTTEVAERE,
F OIJEN,
W. PERRIJ,
G. PRINGLE,
de CONIGO RAFEN,
DOROTHEA RAVEN,
H. J RIVINAASON,
J. H. REIJEG,
RIEM,
RIEMCKE,
F. G RIGHTER,
RITCHINSIN,
SAMSON,
EVA van C. van SAMSON,
J. B. SEIJLER,
SCHEEN,
SCHMIDT,
J. van SCHROUWER,
H. SHUIBERG,
C L. SIMMONS,
LEENTJE SLOMBER,
EVERT SOESMAN,
SABLICA SPENCER,
H. TAYLOR,
J. THIEL,
Wed. THOMMIS,
TIGELAAR,
van TIL,
TURIUM,
P. de VEER,
C. VICENT,
E. VOS,
L. J. de VIJVER,
R. WHITE,
Wed. N. de WOLFF,
Wed WOLFF,
WIJLEN,

Koopvaardij-Vaarders.

P. DUNKER,
J. H. HOFFMAN,
J. JIJNSEN,
J. N. KLINT,
J. J. LINTZ,
Schip *Maria*, Kapt. BOSSCHERS,
C. D. van MONNOM,
L. VERSCHOOR,
J. WILDSCHUT,

Garnizoen.

P. BAKKER,
BARENDS,
B. de JAGER,
J. W. HABERKORN,
KAMMERER,
J. F. KLEIN,
C LANGE,
H. ter MARSCH,
J. J. H. PAIET,
A. SCHAGT,
E. van TIEL,
P. VELTMAN,
F. WENTE,
F. von WOLHGEMUTH.

Z. M. Zeemagt.

A. BOERS.
H. ELSHOF.
J. ENSLY.
N. FLEUR.
L. FREDRIKS,
E. IPPIUS FOCKENS,
H. GOOR,
J. GRULL.
F. C. en C. M. HAVERMAN,
B. C. HOFF,
J. C. HOLTZAP...
A de NEIJN van HOOGWERF,
J. HUTTE,
F. J HOTTEN,
J. KERRENS,

A. KLEIN,	ROSSELJE,
L. KROOK,	J. ROTTIER,
B. KUIJPER,	C. VAN RIJT,
P. N. LEUPEN,	F. SANDBLIEK,
J. P. MACHIELSEN,	J. H. SCHEEPERS,
J. C. MEERTENS,	A. SCHLUTER,
D. A. MEIJER,	J. SIEDERS,
G. P. J. MOSSEL,	A. J. TAM,
H. J. MUDDIG,	A. Jr. VAN TEIJLINGEN,
C. MULDER,	F. DE VRIES,
W. C. MULLER,	H. J. VAN WESSEM,
P. A. PRINS,	J. WEIJNBERG,
J. PROCOP,	A. J. WISSEBIENG,
ROODEKERK,	C. VAN ZWAANSHALS.

De Ambtenaar belast met de Posterij.
J. S. BURNE.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 3 *Januarij* 1848.

Op last van Zijne Excellentie den Gouverneur, wordt bij inschrijving te koop aangeboden: *Een stel WISSELS*, aftegeven door den *Bestuurder der Europesche Kolonisatie* aan de *Saramacca*, op *drie* maanden zigt, getrokken op het **MINISTERIE VAN KOLONIEN**, betaalbaar te *Amsterdam*, ten bedrage van *p. m. f* 6700.

De inschrijvingen zullen moeten inhouden de aanbieding van het bedrag *Guldens* en *Centen* voor de opgegeven Som in Wissel; zullende dezelve ter *Gouvernements Secretarie* worden aangenomen tot Donderdag den 6 dezer maand, des middags ten 12 uren, waarna aan den hoogst inschrijver, mits het bod goedgekeurd wordende, den Wissel zal worden toegewezen, en denzelven zal worden bekend gemaakt op welken dag dezelve bij den Commissaris der Particuliere *West-Indische Bank*, tegen betaling verkrijgbaar zal zijn; moetende de betaling geschieden, *de helft* op zijn minst, in Specie.

De Gouvernements Secretaris a. i.,
J. Æ. LISMAN.

Gouvernements Secretarie.

PARAMARIBO, *den* 3 *Januarij* 1848.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur, wordt hiermede bekend gemaakt, dat de *Zetting van het* BROOD, over deze loopende maand, is bepaald, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, zal moeten wegen *zeven* Oncen.

En dat van *vier* Centen, *drie* Oncen en *een* Lood.

En is de prijs van het VLEESCH voor het 1e. *Kwartaal* d. j. bepaald, als volgt:
Het *Rundvleesch* op 50 Centen per ℔
» *Schapenvleesch* op 48 » » »
en Het *Varkensvleesch* op 36 » » »

Wordende alzoo al de Broodbakkers en Vleeschhouwers gelast, zich daarnaar te gedragen.

De Gouvernements Secretaris a. i.,
J. Æ. LISMAN.

Patentregt.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de patentpligtigen dat de bij art. 2 der Ordonnantie op het Patentregt (Gouv. Blad 1829 No. 22) bedoelde Declaratoiren ter bekoming van Patent, behoorlijk ingevuld, ten zijnen burele dagelijks (uitgezonderd des Zondags) gedurende de gewone kantooruren zullen worden aangenomen tot het einde dezer maand, en herinnert tevens aan de pœnaliteit, welke bij art. 56 dier Ordonnantie op de niet inlevering dier Declaratoiren, binnen den bij de wet bepaalden tijd is gesteld.

Paramaribo, den 3 *Januarij* 1848.
De Administrateur voornoemd,
Bij afwezigheid van denzelve,
De Eerste Commies,
N. C. WALTHER.

Paramaribo, 31 December 1847.

In opvolging van art. 37 van het Reglement voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal gedurende den tijd van *veertien* dagen ter Secretarie van het Commissariaat voor opgemeld Departement ter *visie* liggen, de Repartitie-Rekeningen van de Boedels: ABRAHAM BOR, JAN PIETER WEEVERINGH, JOHANNES ANTHONIJ LOUWERENS, HUGO DE HEER, FRANÇOIS NICOLAAS REIJZIGER, ANNA WILHELMINA VAN DEN BRINK en ANTHOINETTA JOHANNA CLASINA GUICHET.

De Secretaris,
(788) F. C. COBLIJN.

(786) Door fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, is op daartoe verleende autorisatie afgegeven:

Aan S. H. DE LA PARRA als Gemagtigde van BARTUS VAN EMDEN, de Nalatenschap van wijlen SUSANNA GOEDMAN wed. JACOB MOZES LEVIJ.

Aan CHARLES LANDRÉ als Gemagtigde van JAN VAN TROOSTENBURG DE BRUIJN, de Nalatenschap van M. VAN TROOSTENBURG DE BRUIJN.

Paramaribo, den 3 *Januarij* 1848.
De fungerende Curators voornoemd,
J. O. N. ENGELBRECHT.
CHs. LIONARONS.

Schutterij van Paramaribo.

Eerste Oproeping.

De *Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voor en van de Schutterij*, roept bij dezen op, alle vrije Manneüjke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den *eersten* Januarij 1848 den vollen ouderdom van *achttien* jaren bereikt hebben en hun *vijftigste* nog niet zijn ingetreden, welke niet reeds in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelde te behooren, met uitzondering nogtans van zoodanige, welke volgens artikel 3 van het Reglement voor de Schutterij, gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, van de persoonlijke dienst bevrijd of van schriftelijke FINALE VRIJSTELLING van de Commissie voorzien zijn.

Wordende bij deze herinnerd aan Art. 5 *der Wet van* 13 *Mei* 1836, (*Gouvern. Blad No.* 7) *waarbij degenen, welke aan de Oproepingen geen gehoor hebben gegeven, zullen gestraft worden met eene geldboete van niet minder dan VIJFTIG en niet meer dan HONDERD Gulden, of wel met eene gevangenzetting van niet minder dan TIEN dagen en niet langer dan EEN maand.*

Zij zal hare *eerste Zitting* houden in het locaal van de Burger-Hoofdwacht aan den *Ouden Oranjetuin*, van 's morgens 9 tot 12 uren, op *HEDEN*, voor de personen wier namen aanvangen met de letters A. B. C. D. E. F en G, continueren op Donderdag den 6den met de letters H. I. K. L. M. N en O, en vervolgens op Dingsdag den 11den met de letters P tot en met Z.

De voor de Commissie verschijnenden, zullen de Letter en het Nummer hunner woonplaats en den naam der Straat moeten opgeven.

Paramaribo, den 4 *Januarij* 1848.
Namens de Commissie voornoemd,
S. M. BROMET,
fung. Secretaris.

BUITENLAND.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 6 *November*.

Door Z. M. den Koning van Pruissen is, tijdens Hoogstdeszelfs verblijf te Munchen, de rijke boekverzameling van den Graaf *Mejan*, voor eene aanzienlijke som, men zegt 40,000 daalders, voor de boekerij te Berlijn aangekocht.

— In de Duitsche *Elberfelder Courant* vindt men een zeer zonderling document te weten een contract tusschen het, wegens zijn werven van landverhuizers reeds zoo zeer bekende huis *Delrue en Co.*, in Duinkerken en de regering van Venezuela, waarbij genoemd huis zich verbindt, niet minder dan acht duizend landverhuizers uit Belgie, Zwitserland en Duitschland, derwaarts over te zenden.

Den, 9*den*.

Z. M. heeft den Indischen ambtenaar Jhr. J. P. Cornets de Groot, benoemd tot raad van nederl. Indie, en aan denzelven op de meest eervolle wijze ontslag verleend als waarnemend secretaris generaal bij het ministerie van Kolonien.

Voorts bij de troepen, dienstdoende in de West-Indien, tot 2den luit. der artillerie, den serg. P. T. Boer.

Den 11*den*.

Berigten hier uit Petersburg ontvangen, stellen ons in staat de mededeeling in het *Handelsblad* van 8 November (een berigt uit Berlijn van 4 dezer) te kunnen bevestigen, dat namelijk ook reeds in Petersburg de cholera was uitgebroken, eene gebeurtenis, waarop men trouwens bedacht was. Het schijnt uit deze berigten verder te blijken, dat in het laatst der vorige maand onder anderen ook een scheepskapitein uit onze provincie, als het slagtoffer der ziekte is gevallen. Een en ander doet ons de vraag opperen of het niet noodig zoude worden, met de noodige quarantaine maatregelen, bij uit Rusland aankomende schepen, een aanvang te maken, tenzij deze reeds mogten genomen zijn. Bij eene zaak van zoo hoog gewigt, is eene hooge mate van voorzigtigheid toch allezins noodzakelijk.

Den 16*den*.

Z. M. heeft den luit. kolonel *P. van Swieten*, laatstelijk sous-chef van den generalen staf van het Indisch leger, voorloopig belast met de waarneming der functien van secretaris-generaal bij het ministerie van kolonien.

— Eergisteren heeft te Haarlem, onder voorzitterschap van den Heer Verwey-Mejan, de eerste algemeene vergadering plaats gehad van de tot de op te rigten Hollandsche Maatschappij van Landbouw toegetreden leden, welke nu reeds ruim 700 bedraagt. Z Exc de staatsraad gouverneur onzer provincie en een zeer aanzienlijk getal leden woonden de vergadering bij en juichten de sierlijke en gedegene aanspraak des voorzitters toe. De grondslagen der vereeniging, welke in deze vergadering goedgekeurd werden, zullen aan 's Konings goedkeuring worden onderworpen.

's Gravenhage, 5 *November*.

Er is alhier een groot maçonniek feest gevierd. De drie afzonderlijk bestaande Loges in de residentie hebben zich tot één ligchaam vereenigd en houden heden hunne eerste bijeenkomst in een nieuw lokaal aan den Fluweelen Burgwal, daartoe door Z. K. H. Prins *Frederik*, den Groot Meester Nationaal, aangekocht en geschonken. Z. K. H. opende deze plegtigheid in persoon, welke tevens door die

Loges en een aantal van elders genoodigde Broederen werd bijgewoond. Heden avond zal een feestmaal van 250 couverts gehouden worden.

— Heden zijn alhier, onder het toezigt van den heer Teixeira de Mattos, steenhouwer van Amsterdam, de laatste stukken hardsteen aangebragt, die dienen moeten tot voetstuk van het standbeeld van *Willem den Eerste*, hetwelk in deze residentie op het Plein zal worden opgerigt. Men mag zich verheugen, dat al de daartoe benoodigde steenbrokken, van zoo ontzaggelijke zwaarte, en waaronder zich bevinden van omstreeks 30.000 Nederl. ponden, zoo goed zijn vervoerd en ter bestemder plaatse aangebragt, zonder dat men eenig onheil hebbe te betreuren gehad, dank zij het overleg en het beleid des ondernemers, zoowel als de geschiktheid en voorzigtigheid der werklieden. Het opligten en daarstellen der stukken geschiedt onder het opzigt van den zoo gunstig bekenden steenhouwer *Rotteveel*, alhier.

Den 15den.

Heden is er eene buitengewone vergadering van den raad van ministers gehouden. Na afloop daarvan hebben onderscheidene ministers de zitting der Tweede Kamer bijgewoond.

De commissie, die belast was met het toezigt over het op te rigten standbeeld van *Willem den Eerste*, heeft, na onderzoek, al de door den Heer Teixeira de Mattos, te Amsterdam, aangevoerde hardsteenen voor goed en deugdelijk verklaard, zoodat alsnu op morgen een aanvang zal worden gemaakt met het plaatsen van de zwaarste stukken steen en er onafgebroken zal kunnen worden doorgewerkt.

Groningen, 8 November.

Men verneemt als eene bijzonderheid, dat den 5den dezer te Godlinze, de vrouw van den winkelier W. Mulder allervoorspoedigst, zelfs zonder eenigen bijstand van geneesheer of vroedmeester, bevallen is van *drie* levende welgeschapene kinderen; zijnde de kraamvrouw en de jonggeborenen allen zeer wel.

Schoonhoven 8 November.

Het bestuur van het departement Schoonhoven, der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, heeft van H. M. de Koningin ontvangen een sierlijk bewerkt voorwerp, bestemd voor de verloting, welke eerstdaags zal plaats hebben ten behoeve der brei- en werkschool van voormeld departement.

Leiden, 23 October.

Op den 14den October jl. hield de »*Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw*" alhier gevestigd, hare Jaarlijksche Algemeene vergadering onder het Voorzitterschap van Jhr. *von Siebold.* In dezelve is, onder anderen, aangenomen eene wet voor die Maatschappij, volgens welke zij voortaan haren werkkring zal regelen en uitbreiden, die voornamelijk zal bestaan in de bevordering van den Tuinbouw in het algemeen en den plantenhandel door de invoering in Nederland van gewassen uit de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen, Japan en andere landen. Zij zal, onder anderen, tentoonstellingen van planten en van al wat met den tuinbouw in betrekking staat, houden, medailles, premiën uitreiken, belooningen en aanmoedigingen schenken aan diegenen, welke deze, bij hare eerlang te verspreiden wetten nader aangeduide bedoelingen, bevorderlijk zullen zijn.

Hare eerste tentoonstelling zal plaats hebben in de helft der maand April te 's Gravenhage, de residentie van Z. M. den Koning, Beschermheer der maatschappij, waarvoor het programma binnen weinige dagen algemeen zal verspreid worden.

Bij die vergadering is het bestuur dier Maatschappij, hetwelk tot hiertoe bestond uit de Heeren Jhr. *von Siebold*, Mr. *P. S. Crommelin*, Mr. *G. C. Hageman*, Dr. *G. Salomon*, vermeerderd door de verkiezing en toetreding tot hetzelve van de Heeren Prof. *W. H. de Vriese*, Prof. *C. G. C. Reinward*, Mr. *C. van der Goes*, en Dr. *J. H. Molkenboer*. Er is alle grond om te verwachten, dat aan deze nationale instelling een groote bloei en algemeene wenschelijke medewerking zal ten deel vallen.

Ingezonden.

Paramaribo den 31 December 1847.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

De gevoelens over de meerdere of mindere doelmatigheid der invoering van *Centrale-fabrieken* voor de suikerfabrikaadje in deze Kolonie, loopen zoo zeer uitéén, en diende dit onderwerp mijns inziens meer ter harte genomen te worden, ten einde men met de verwacht wordende invoering dezer inrigtingen, niet met een aantal moeijelijkheden te kampen zal hebben, welke bij het daarstellen van elke nieuwe nijverheids-inrigting meesta[1] plaats grijpen.

Sedert eenen geruimen tijd heb ik mij met dit onderwerp bezig gehouden, de verschillende tot nu toe bestaande stelsels nagegaan, en zoodoende tot een besluit geraakt op welke wijze in onze Kolonie met de middelen welke dezelve daartoe aanbiedt, op de doelmatigste wijze eene geleidelijke verbetering in de suikerfabrikaadje te kunnen daar stellen, zooveel mogelijk met behoud van het oude of bestaande materieel.

De markies DE ST. CROIX, die de suikerfabrikaadje zeer uitvoerig behandeld heeft in zijn werk: *De la fabrication du sucre aux Colonies françaises et des améliorations a y apporter*, geeft over deze zaak de beste inlichtingen, waarom ik het niet ondienstig heb geacht het gedeelte handelende over het *: onvoldoende der Centrale-frabrieken enz.*, vooraf ter plaatsing aan te bieden, zullende alsdan nader door mij die middelen opgegeven worden, om tot de behoorlijke inrigting eener dusdanige *Model-fabriek* als door ZEd. wordt bedoeld, in deze Kolonie te geraken, met vermelding der meest geschikt te achten, voorloopig in te voeren verbeteringen.

Met de plaatsing van dit stuk zal UEd. verpligten.

Uw gewillige Dienaar,

! ! !

OVER HET ONVOLDOENDE DER CENTRALE FABRIEKEN ten opzigte van de algemeene voortgang der Nijverheid in de Kolonien.

OVER DE NOODZAKELIJKHEID EENER MODEL-FABRIEK om op eene zekerder en algemeener wijze dit doel te bereiken.

Met het schrijven dezer memorie heb ik mij geenszins tot doel gesteld, de oorzaken der vooruitgang of mislukking der Centrale-fabrieken te betwisten, maar alleen wensch ik aantetoonen, dat deze wijze van werken, zoo geheel in den geest van bijzondere ondernemingen, gevolgelijk ook het ongerief van alle particuliere belangen heeft, die niets anders beoogen, dan eene monopolie daartestellen; terwijl ten overvloede, de kosten van zoodanig fabriek het vermogen der meeste Kolonisten te boven gaan, en dus een winstgevend middel is, waarvan zij weinig voordeel zullen kunnen trekken.

Ik ben er verre van af te willen zeggen, dat de Centrale-fabrieken geene aanmerkelijke vooruitgang in de fabricatie daarstelt, maar ik bedoel het algemeen belang van de Eigenaren in de Kolonie en beweer, dat uit dit oogpunt beschouwd zij geenszins aan het doel dat men er zich van voorstelt, beantwoorden. En heeft dan niet elke particuliere onderneming zooveel meer kansen tot winst, wanneer zij de monopolie behoudt en bijgevolg het geheim van fabricatie? Dit is zoo algemeen bekend, dat wij in Frankrijk den invoer van fabriekinrigtingen waaraan men eene voordeeliger en nieuwere wijze van bewerking toeschrijft, zien verbieden, en wanneer niettegenstaande al deze voorzorgen, de Nijverheid in Frankrijk snelle vorderingen heeft gemaakt, het daaraan toeteschrijven is, dat zij mannen van kunde aan het hoofd hebben en over kapitalen kunnen beschikken, terwijl wij in de Kolonien deze bronnen missen. Maar zonder zooverre onze voorbeelden te zoeken, zien wij niet sedert eenigen tijd kundige fabrikanten den invoer van eenige deelen hunner toestellen; ja zelfs het gebruik van het *beenzwart*, waarvan zij alleen alle de voordeelen genieten, verbieden? — En bemerken wij eindelijk niet, dat een der opzetters van Centrale fabrieken, de Heer LEBAUDIJ, schoonzoon van den Heer DEROSNE, 't fabriekant van werktuigen en stoomketels te Parijs, met zijnen schoonvader een kontract heeft aangegaan, om geene inrigtingen van die soort te leveren, dan op zijne ontbieding? — Deze overeenkomst heeft geen ander doel, als om den Heer LEBAUDIJ de opzetting dezer fabrieken te verzekeren en terzelfden tijd eene zekere aermaordheid en verzekerde afzet aan de voortbrenselen van zijnen schoonvader te geven, die daardoor alléén bekend zullen zijn als de eerste oprigters.

Ik weet wel, dat men mij hierop zal tegenwerpen, dat er buiten den Heer DEROSNE, andere fabrikanten van werktuigen zijn, bij wien men zich zoude kunnen wenden, maar behalve dat het eens gegeven voorbeeld; — de toestellen met eigen oogen te kunnen bezigtigen, overtuigender werken, dan redeneringen, hebben zij, die zich bij anderen wenden zouden, niet dezelfde kansen tot welslagen, ten zij van dezelfde middelen door hen zouden gebruik gemaakt worden, — de werktuigen vergezeld werden door eenen werktuigkundige om dezelve optezetten, — van eenen Suikerkoker om ze aan den gang te brengen, en dat deze lieden de vereischte kunde zouden verkregen hebben, welke genen reeds bezitten. Derhalve zoude het voordeeliger zijn, wanneer men eene *Centrale-fabriek* daarstelt, dezelve te doen opzetten door eenen werktuigkundige, die ondervinding van de Kolonien heeft; dan door eenig ander Europesaan.

Maar men zal alsdan aan de Heeren LEBAUDY en DEROSNE voor het privilegie dat zij op deze wijze verkregen hebben, moeten betalen. Indien deze Heeren slechts als opzetters van toestellen handelden, zonder met speculatiekansen zich in te laten, dan zal hunne zending zich ook daarbij bepalen; het gevolg van hunne speculatie zoude de plaatsing van hunne toestellen zijn, en hoemeer zij er plaatsen zullen, des te meerder voordeel zullen zij alsdan genieten. Maar dan ook zoude het gebrek aan mededinging, hen in staatstellen dezelve op eenen hoogen prijs te houden; de begeerte om hunne voortbrengsels aan den man te brengen, zal hen *het oude of bestaande reeds zooveel kostende materieel* doen afkeuren.

Het zal alsdan niet de Kolonisten zijn, die er voordeel van kunnen trekken maar wel de Europesche speculanten. Dit zal wel kapitalen uit het Moederland uitlokken, en wij zullen nieuwe mededingers en verdedigers bekomen, maar het daarstellen eener MODEL FABRIEK zonder aan de genoemde voordeelen hinderlijk te zijn, welke der speculatie wordt gelaten, zal daarentegen het belang hetwelk de scheepvaart en de schatkist bij de Kolonien hebben vermeerderen, zoo als ik straks zal aantoonen.

(*Het vervolg hierna.*)

BEURSBERIGT VAN AMSTERDAM.

Den 15den November 1847.

RUWE SUIKER. Buiten de gehoudene veiling der N. H. M. welke naar de tegenwoordige omstandigheden vrij goed is afgeloopen, is in de andere soorten niets van eenig belang omgegaan. In de prijsnotering is geene verandering.

KOFFIJ. Voortdurend blijft het in dit artikel zeer stil en gaat er genoegzaam niets om.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Engelsche schoener Guiana, van Demerarij, hebbende 21 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 2den dezer, het schip Nicolaas Witsen, Kapt. P. F. Lange, lading: 455 vaten Suiker.

Idem, het schip Jeantine, Kapt. J. H. Renken, lading: 324 vaten Suiker, en 20 balen schoone Katoen.

Idem, het schip Antonia, Kapt. W. A. Hendriks, lading 179 vaten Suiker, 15 balen schoone Katoen en 12 vaten Rum (1444 Gallons.) Allen naar Amsterdam.

LIGT IN LADING IN AMSTERDAM NAAR HERWAARTS:

Het schip Gesina Wilhelmina, Kapt. H. R. Dokman.
Het schip Eliza, Kapt. J. Sipkes Fz.
Het schip Wilhelmina, Kapt J. N. Kiint.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Nicolaas Witzen*, Kapt. P. F. Lange adres bij J. F. Favereij, — VERTREKT HEDEN.

Het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. Steenveld; — adres bij H. Degenhard. —*VERTREKT HEDEN*

Het Schip *Phœnix*, Kapt. H. J. de Boer; — adres bij Gisius en Co.

Het Schip *Amicitia*, Kapt. Weijgers; — adres bij Gisius en Co.

Het Schip *Hilegonda Ida*, Kapt. A. Hendriks; — adres bij C. J. Leijsner.

Het Schip *Lodewijk Antonie*, Kapt Spekman; — adres bij C. J. Leijsner.

Het Schip *Nathalie*, Kapt. N. Nielsen; — adres bij L. D. J. van Bommel.

ADVERTENTIEN.

NIJVERHEIDSTOESTAND VAN RUSLAND.

De Belgische *Précurseur* geeft daarvan het volgende overzigt.

De eerste der Russische nijverheden is voorzeker die van den landbouw. De voornaamste artikelen van uitvoer zijn granen, vlas, hennep, hout, smeer enz. In het *ministeriële Dagblad van de Keizerlijke schatkist* vindt men, in een der nummers van 1843, den jaarlijkschen oogst van granen in Rusland begroot op ongeveer 200 millioen tschetwers of nagenoeg 420 millioen hectoliters, zijnde omstreeks twee en een half maal meer dan Frankrijk oplevert. Op dit totaal berekent men, dat tarwe te stellen is op 150 millioen hectoliters, waarvan 6 of 8, ja zelfs 10 of 12, bij jaren van schaarschte in westelijk Europa, voor den uitvoer bestemd zijn. De hoegrootheid der voortbrengst aan vlas en hennep laat zich minder gemakkelijk begrooten, maar het belangrijke daarvan laat zich toch beseffen als men nagaat, dat Rusland jaarlijks van 100 tot 120 millioenen kilogrammen van die artikelen uitvoert.

Met de veeteelt is het niet minder gunstig gelegen; de 40 millioen franken aan smeer, de 35 of 40 millioen aan beesten, leder, pelterijen, welke de Russische handel naar buiten 'slands verzendt, duiden genoegzaam aan, dat de veeteelt er zeer belangrijk moet zijn. De keizerlijke schaapskooijen van Rasoumoski tellen, volgens den Heer Reden, 60,000 stuks merinos schapen. Voorts bezit Rusland 180 millioenen bunders (nagenoeg driemaal de uitgestrektheid van geheel Frankrijk) aan bosschen, waarvan ongeveer 60 millioen aan bijzondere personen toebehooren. Onverminderd de aanzienlijke hoeveelheden wijn, welke Rusland van buiten's lands en bijzonder uit Frankrijk ontvangt, levert Rusland zelf omstreeks de 150,000 hectoliters aan wijnen, die over het algemeen van zeer geachte kwaliteit zijn, vooral de wijnen van de Krim, van de provinciën Kerson, Tauris, Podoli en Bessarabie. Het is vooral in die provinciën, dat de Champagne Wijn veelvuldig wordt nagemaakt.

De opbrengst aan ijzer wordt op 10 millioen puds, omstreeks 166 millioen kilogrammen, geschat. De goudmijnen leveren jaarlijks meer dan 30,000 kilogrammen, te weten, die van Siberie omstreeks de 25 000, en die van Ural tusschen de 5 a 6 kilogrammen. De geheele opbrengst wordt op eene waarde van 75 of 80 millioenen franken begroot.

De zoutmijnen van de kroon hebben in 1841 eene hoeveelheid van meer dan 22 millioenen puds omstreeks 360 millioen kilogrammen, opgeleverd, en bij deze hoeveelheid hebben de bijzondere mijnen nog 15 of 16 millioen kilogrammen gevoegd. Aangemoedigd door het beschermend stelsel, waarvan de Russische tarieven zeer ruim gebruik maken, heeft de Manufactuur-nijverheid in Rusland eene snelle uitbreiding genomen. De laken-fabrikaadje vindt een ruim debiet in het binnenlandsch verbruik en in de uitvoeren van Kiachta naar China.

Een artikel van den Manchester *Guardian* uit zich aldus over den toestand van de katoen-nijverheid in Rusland:

» De katoen-spinnerij maakt snelle vooruitgangen, zoo in Petersburg, als in de omliggende provinciën. Sedert de uitvoer van Engelsche machines in Engeland veroorloofd is, verzendt het distrikt van Manchester, voor eene aanzienlijke waarde er van naar genoemde Russische haven. Op dit eigen oogenblik zijn er aanzienlijke bestellingen ontvangen voor de spinnerij van St. Petersburg, die, zegt men, in het begin van 1844, omstreeks 500,000 wielen in werking had, en in het nationale verbruik voor meer dan 1/5 voorzag. De garens, welke zij levert, zijn van een weinig hoog nummer, meest allen van onder 40. Het spinnen geschiedt met de hand, en maakt eene bijzondere, maar tijdelijke nijverheid uit, die op het platte land met den landbouw wordt afgewisseld."

Een der meest karakteristieke trekken van de Russische nijverheid is die afwisseling van den werkman, van de manufactuur tot de landbouw werkzaamheden. De landbouwer is tevens fabrikant en ambachtsman. De zoo verschillende voortbrengselen, welke de steden verbruiken, worden voor drie vierden in de stulpen gemaakt. De schoonste zijden stoffen, bij voorbeeld, worden geweven door dezelfde handen die den ploeg bestieren; de ambachtslieden verlaten de fabrijken regtmatig met de maand Junij, om naar het veld terug te keeren, tot het innen van het hooi en van den oogst. Zoo men verzekert, telt men te Moskou, op eene bevolking van 375,000 zielen, niet minder dan 180,000 boeren, die werkzaam zijn in de fabrijken, welke zij van Junij tot September verlaten.

Deze afwisseling van werkzaamheid is zoo wel voordeelig voor den werkman als voor het land, de eerste ontgaat hierdoor de bezwaren, die het jaar in jaar uit werken in veelal ongezonde werkplaatsen in heeft, en het rijk heeft het voorregt, van eene gelukkige overeenstemming tusschen den landbouw en het fabrijkwezen te zien heerschen.

Zie wijders hier nog eenige bijzonderheden omtrent den vlas- en hennephandel. Na de granen, waarvan de landen van westelijk Europa aanzienlijke hoeveelheden uit Rusland trekken, zijn er geen artikelen, van welke de Russische handel meerder uitvoert, dan die van het vlas en den hennep. Deze beide artikelen figureren, te zamen genomen, voor 60 of 70 millioen franken in de geheele waarde van den uitvoer van Rusland naar buiten 's lands. In geen ander land worden zij op zoo groote schaal en zoo goedkoop geteeld, en ook is er geen ander land, hetwelk er een zoo uitgebreid vertier van heeft. Het linnenweven vereenigt er zich met bijna alle andere werkzaamheden en houdt de plattelands bevolkingen, bijna den ganschen winter bezig. Sedert 1822 is de uitvoer geklommen van 1,636,571 puds vlas en 3,042,211 puds hennep, te zamen 4,678,782 puds tot 4,253,930 puds voor het vlas en 3,160,669 puds voor den hennep, te zamen 7,414,599 puds, die de opbrengst geweest zijn van 1844.

(*Amsterd. Court.*)

Te Paramaribo bij J. J. ENGELBRECHT.